

Finansdepartementet
Avdelningen för offentlig förvaltning
Enheten för statlig förvaltning
103 33 Stockholm

Statens institutionsstyrelses yttrande avseende Anslutning till Statens servicecenters tjänster för elektronisk beställnings- och fakturahantering, Fi2019/02671/SFÖ

Statens institutionsstyrelse (SiS) har anmodats att yttra sig över rubricerad promemoria och anför följande.

SiS instämmer inte i förslaget att berörda statliga myndigheter ska omfattas av ett obligatoriskt krav på anslutning till en elektronisk beställnings- och fakturarelaterad tjänst genom Statens servicecenter (SSC). SiS är sedan 2016 anslutna till SSC:s lönerelaterade tjänster.

Sammanfattning

SiS anser att anslutning till SSC:s tjänster ska vara frivillig. I det fall regeringen ändå beslutar om obligatorisk anslutning är det väsentligt att tiden för omställning är tillräcklig. Vi anser inte att promemorian visar på att en anslutning är kostnadsbesparande, varken för SiS eller staten som helhet. Det råder också oklarheter kring ansvarsfördelning och kostnad/finansiering som behöver utredas innan en anslutning kan vara aktuell.

Kostnad och finansiering

SiS delar regeringens målsättning att öka effektiviteten och minska administrationskostnaderna i statsförvaltningen. Som förslaget är utformat kommer det inte att leda till målsättningen att administrativa resurser kan minskas eller frigöras till kärnverksamheten.

Resurser som arbetar på SiS med elektronisk beställnings- och fakturahantering är ytterst begränsade sett till antal årsarbetskrafter. Myndigheten har långt ifrån ett automatiserat flöde med e-handel och många fakturor måste hanteras manuellt. På grund av detta ser SiS därför ingen besparing eftersom det finns flera moment inom

Statens institutionsstyrelse

de ekonomiadministrativa processerna som myndigheten måste kunna hantera även efter en anslutning till SSC:s beställnings- och fakturerings tjänster.

Riksrevisionens utredning som presenterades 2016 (RIR 2016:19) pekar på att det då fanns oklarheter om SSC lyckats uppnå de förväntade effektiviseringarna. Det förelåg också oklarheter om förväntade effektiviseringar ens gick att uppnå. SiS efterfrågar en motsvarande objektiv utredning kring aktuellt förslag innan beslut om obligatorisk anslutning till SSC slutligen fattas.

Det finns också oklarheter i remissen om bland annat vad som menas med "*dirigering av nätverksutrustning*" (s.13). SiS förmodar att det som avses med uttrycket är anslutning av PEPPOL-adresser och uppsättning i e-handelssystemet.

SiS behov av upphandlade varor och tjänster sträcker sig långt utöver vad som finns att avropa via de statliga ramavtalen. På grund av den mångfacetterade verksamheten myndigheten bedriver dygnet runt finns behov av flertalet egna större och mindre avtal. Detta innebär också att många leverantörsanslutningar behöver upprättas i e-handelssystemet. SiS ser det som en fördyrande omväg när dialog ska ske via SSC i stället för direkt med systemleverantören i samband med dessa anslutningar och även vid andra systemfrågor.

SiS ser en risk i att besparingen uteblir om SSC inte lyckas effektivisera beställnings- och fakturahanteringen eller får ökade hanteringskostnader. Det i sin tur går ut över kundmyndigheternas kärnverksamhet eftersom högre avgifter måste debiteras för att SSC ska få kostnadstäckning. SiS anser att det finns ett stort mått av osäkerhet i promemorians beräknade anslutningskostnader. Enligt tidigare erfarenheter från anslutningen till SSC:s lönerelaterade tjänster har den budgeterade anslutningskostnaden överskridits väsentligt.

Obligatorisk anslutning

SiS instämmer inte i förslaget att berörda statliga myndigheter ska tvångsanslutas till SSC för elektronisk beställning- och fakturarelaterade tjänster. SSC:s tjänsteutbud och avgiftsnivåer ska i stället vara konkurrenskraftiga och skapa incitament till myndigheterna ansluter sig frivilligt. Debiteringsmodellen behöver därför ses över och bli mer transparent och förutsägbar avseende kostnaderna för kundmyndigheterna.

I SSC:s rapport *En samordnad ekonomifunktion för statliga myndigheter* (dnr 10052–2016/1 121) anger SSC att förutsättningen för en effektiv centralisering av ekonomifunktioner är att uppgiften är enkel att standardisera och automatisera. Uppgiften ska vidare ha liten strategisk vikt för kundmyndigheten. Uppgifter som inte uppfyller dessa krav är direkt olämpliga att centralisera. SiS bedömer att de uppgifter som föreslås bli centraliserade vare sig är enkla eller av liten strategisk vikt för SiS.

Inledningsvis bör inriktningen i stället vara att ansluta myndigheter med enkla processer och på så sätt få en effektivisering av verksamheten på SSC. Därefter kan verksamheten utökas med större och mer processkomplexa myndigheter.

Informationssäkerhet

SiS delar regeringens ståndpunkt att frågan om informationssäkerhet är en betydande del av anslutningsprocessen.

SiS har omfattande kundfaktureringsprocesser som innefattar såväl känsliga personuppgifter som sekretessbelagd information rörande SiS klienter. Uppgifterna klassas som känsliga personuppgifter enligt dataskyddsförordningen GDPR och omfattas av sekretess enligt socialtjänstlagen. SiS är fortsatt ansvarig för hanteringen av personuppgifter även vid en övergång till en elektronisk beställnings- och fakturahanteringstjänst via SSC.

SiS ser en mycket allvarlig risk i att inte kunna kontrollera att myndighetens känsliga personuppgifter om klienter hanteras på ett korrekt sätt. Ett upprättande av personuppgiftsbiträdesavtal är heller ingen garanti för en korrekt hantering. Vid eventuell personuppgiftsincident är SiS fortfarande ansvariga för personuppgiftshanteringen. Förslaget innebär i så fall ökande kostnader för myndigheten att följa upp efterlevnaden av personuppgiftsbiträdesavtalet.

Beslut i detta ärende har fattats av generaldirektör Elisabeth Åbjörnsson Hollmark. I handläggningen har inköpssamordnaren Erika Hauer och enhetschefen Margaretha Enell deltagit. Föredragande har varit enhetschefen Stefan Englund.

Elisabet Åbjörnsson Hollmark

Stefan Englund